

Lausunto

25.08.2017

Asia: OM 18/41/2016

Ulosottoon liittyvien työllistymisen kannustinloukkujen purkaminen

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ehdotuksessa on hahmotettu erilaisia keinoja kannustinloukkujen vähentämiseksi. Osin keinot perustuvat ulosoton nykyisten suojaosuuksien korottamiseen ja osin erilaisten helpotusten antamiseen pitkän työttömyysjakson jälkeen.

Suojaosuuksien korottaminen voi olla yksi perusteltu keino työllistymistavoitteen toteuttamiseksi. Pitkäaikaistyöttömien osuus kaikista ulosottovelallisista on kuitenkin suhteellisen pieni. Mikäli suojaosuuksia korotetaan, tulisi korotusten olla pieniä. Suojaosuuksien merkittävä korotus tarkoittaisi käytännössä sitä, että suuri osa palkansaajista jäisi kokonaan ulosoton ulkopuolelle mikä puolestaan vaikuttaisi myös heidän lainansaantimahdollisuuksiinsa ja muuhun luototukseen. Suuria korotuksia tulisi arvioida myös luottoyhteiskunnan näkökulmasta. Mikäli suojaosuutta hyödynnetään kannustinloukkujen purkamisessa, tulisi muutokset mieluummin tehdä ulosottoprogressiota lieventämällä pienimmissä tuloluokissa, esimerkiksi niin sanotussa tulo-rajaulosmittauksessa.

Kannatettavana vaihtoehtona pitkäaikaistyöttömien työllistymistä edistettäessä on pidettävä nimenomaan heille suunniteltuja lievennyksiä ja muita keinoja. Pitkään työttömänä olleille annettavien vapaakuukausien järjestelmää voidaan pitää tällaisena. Ehdotuksessa vapaakuukausia voitaisiin antaa vuodeksi. Tämän ajan laskennassa voisi olla hyvä huomioida se, että osa työttöminä olleista on saanut työttömyyskorvausta eikä välttämättä ole niin suuren lievennyksen tarpeessa ainakaan, jos ulosottovelan määrä ei ole merkittävä. Toisaalta mietinnössä on tuotu esille, että lykkäyksen voisi saada senkin jälkeen, kun työsuhde on alkanut. Tämä on perusteltua, kun huomioidaan, ettei velallisella välttämättä ole asioita perinnässä työsuhteen alkaessa. Saatavat tulevat ulosottoon yleensä useiden kuukausien viiveellä.

Niemenoja Rauno
Itä- ja Keski-Uudenmaan ulosottovirasto